

Bohoslužby v Zábřehu 4.ledna 2015

Mt 2, 1-12

Milé sestry, milí bratři, hvězdy člověka fascinují od nepaměti. Myslím, že všichni se rádi podíváme na noční oblohu a zasníme, či možná oněmíme úžasem nad tím, jak nekonečný prostor se před námi otvírá. Hvězdy tak přitahují pozornost, přitahují zvědavost. Proč jich je tolik, proč se pohybují? Mají s námi něco společného? Každá doba měla někoho, kdo se hvězdami zabýval. Dnes je vědci pozorují, měří, váží, odhadují, jak jsou staré, kladou si otázky, zda kolem nich není nějaká planeta a na ní život. Kromě nich pozvedají k nebi hlavu i různí další hledači, kteří se snaží ve hvězdách najít lidský osud. Asi každý z nás narazil na různé horoskopy, které mu podle data narození předpoví budoucnost. Vlastně obě jmenované skupiny se snaží najít ve hvězdách odpověď na otázky související s lidským životem, snaží se vyčíst minulost i budoucnost.

V době Ježíšově bylo sledování hvězd poměrně běžnou činností. Izraelité sami se hvězdami zabývat nesměli. Nicméně v národech kolem hvězdopravectví bujelo a podle pohybu hvězd lidé očekávali svůj osud. Jedněm takovým hvězdopravcům, vzdělaným mudrcům či mágům, se však stalo cosi nevídaného. Objevili na nebi úkaz, který nebyl rozhodně běžný. Vlastně dodnes se různí znalci dohadují, co ti mudrci vlastně viděli. Názorů je spousta až se zdá, že těch zázračných hvězd bylo dokonce několik. Vlastně už zde si můžeme, jak je Boží jednání stále nepochopeno. Hledání oné hvězdy, která oznámila Ježíšovo narození, je určitě strhující, ale možná trochu zbytečné. Je spíš odrazem určité pýchy, že jsme dnes vzdělanější a chytřejší, než ti mudrci. Nicméně uniká nám jeden detail. Je to nalezení hvězdy přivedlo k tomu, že poklekli před Ježíšem a přinesli mu své dary. Kolik těchto objevitelů zaručeně pravých betlémských hvězd se na základě svého objevu šlo poklonit Kristu a přinést mu svůj dar? Ve své spíše chytrosti než moudrosti opět jen nechápeme, kdo je Bůh a jak jedná v našem světě. Jestliže úkaz, který viděli mudrci, byl jevem, který dnes můžeme vypočítat na základě toho, že se opakuje, pak by to znamenalo, že Bůh nemohl vstoupit do světa kdykoliv, ale musel čekat na určitý jev, který se na obloze objeví. To pak ovšem poněkud snižuje jedinečnost a zvěstnost nejen onoho putování mudrců, ale i samotného narození Ježíšova. Pro ony mudrce není zase tak důležité, co viděli, ale je důležité, jak tomu porozuměli a jak na to reagovali. Proto je zbytečné dnes jejich hvězdu hledat, je zbytečné pátrat po jejím původu, neboť její nalezení dnešními mudrci nebude mít pro ně žádný význam. Ta hvězda byla prostředek, kterým Bůh k oněm mudrcům promluvil. Je tedy spjata s velmi úzce omezenou dobou, ale i skupinou příjemců. Je to svým způsobem forma Božího zjevení člověku, na to nesmíme zapomínat.

Právě skutečnost, že Bůh promluvil k mudrcům skrze hvězdu, je docela zásadní. Příchod mudrců je určitým vyznáním toho, jak důležité je Ježíšovo narození pro celý svět, pro různé skupiny lidí. Mudrci tu symbolizují pohany, symbolizují ty, kteří nežijí podle Božího zákona, nejsou ani nijak jinak s Bohem Hospodinem spojeni. Mají své vlastní bohy, své zásady, pravidla, kterými se řídí, hodnoty, kterým se klaní. A přesto právě tito lidé přicházejí a klanějí se Ježíši, přinášejí své dary. Sice potom odcházejí, ale stejně už je patrné, že se jich příchod Ježíšův dotkl a i jim se otevřela brána jeho království. Jejich pouť tak trochu připomíná návštěvu královny ze Sáby za vlády Šalomouna. Tehdy bylo království Izraele na vrcholu slávy a moci. Okolní národy se před jeho silou třásly, přinášely mu své dary, vzdávaly různé pocty. A nejvýznamnější z těch poct a návštěv byla právě slavná královna ze Sáby, která se také před králem Šalomounem sklonila. Jakoby tedy v Ježíši měla přijít zase ta slavná doba, kdy se před králem Izraele skloní všechny národy.

Ale zpět ke hvězdě a významu toho, že právě touto cestou Hospodin promluvil. Nejde v žádném případě o ospravedlnění hvězdopravectví. Tedy nejde o to, že nyní si tvůrcové horoskopů a podobní hadači lidských osudů můžou říct, hle podívejme, i takto Bůh mluví, takže jsme na správné cestě, můžeme se i nadále věnovat svému hledání a bádání. Jde o to, že Bůh promluvil způsobem, kterému ti mudrci rozumí. Vstoupil do jejich světa, aby jim ukázal ke svému Synu. To je na oné hvězdě to fascinující. Je určitým odkazem k Boží milosti. Protože jen svou milostí se Bůh sklání, aby byl blíže člověku a promluvil k němu způsobem, kterému rozumí. Je úžasné, co všechno Bůh dělá, aby člověka zastavil na jeho cestě a pozval ho ke svému Synu. Nelze se tak vymlouvat, že by někdo neměl možnost zaslechnout Boží hlas, který zní právě a jen jemu. Boží možnosti jsou zde neomezené a jeho milost rovněž. Takže i když jsme Bohu vzdáleni svým životem, smíme vědět, že najde cestu, jak nás oslovit a přizvat ke svému dílu.

Docela důležitá je i zápleтка s Herodem a velekněžími a zákoníky. Na první pohled to vypadá, že ti mudrci zase toho tolik nevěděli, že informace skrze hvězdu nebyly tak docela přesné. Ovšem Bůh tomu tak chtěl, aby se ti mudrci nejdříve zastavili v Herodově paláci. V protikladu k nim se tak má ukázat reakce nejen Heroda, ale také zákoníků a velekněží. Má být zřejmé, jak na zprávu o narození Ježíše zareagují ti, kterých se nejvíc týká. A je třeba říct, že je to reakce velmi zajímavá. Co všechno z ní vlastně můžeme dozvědět?

Herodovi je jasno, co se děje. Jestliže se narodil král Židů a on sám o tom nic neví, je zřejmé, že ten narozený král musí být Mesiáš. Snad se toho podvědomě stále bál. Ano, jeho lid očekával narození Mesiáše, čekal krále, který bude jiný než on sám, krále, kterého na rozdíl od něj přijmou. A nyní je to tu. Herodes nebyl hloupý a mágům docela věřil. Když přijde taková delegace odněkud z východu, může se jen těžko mýlit. Pokud se tedy nenarodil syn jemu, pak to musí být Mesiáš. Sám ale neví, kde se má narodit Mesiáš, kde ho hledat. To je také zvláštní věc. Král Izraele a neví, kde se má narodit Mesiáš. Nicméně, ví, kde se může zeptat. A tak volá

zákoníky a velekněze. Ti to vědí. Ale také jejich reakce je pozoruhodná. Odcitují králi proroka Micheáše a dál jakoby se jich to netýkalo. Patrně se král ptá dost často na takovéto věci a tak se o nic dalšího nezajímají. Přitom je to zajímavé. Četli jsme o tom, že když přišli mudrci, tak se znepokojil Herodes a s ním celý Jeruzalém. Velekněží a zákoníci tak museli slyšet, že přišla nějaká delegace a hledá narozeného krále. A pokud se navíc ptá Herodes na místo narození Mesiáše, je to docela dost indicií k tomu, aby se nad tím zamysleli a sami se šli podívat, jak se věci mají. Jenže nic. Jediný, kdo jedná, je král Herodes, který ovšem sleduje své vlastní zájmy a rozhodně nechce narozeného krále vítat jako očekávaného Mesiáše.

Říkám si, že je to docela zajímavý obraz očekávání Božího lidu. Vypadají tak nepřipraveně, skoro až lhostejně, zaskočeně. Mudrci hledají krále? Aha, spíš Mesiáše? Hm, tak je docela zajímavé. Ať si pokračují, my si počkáme, až nám vyroste a sám si nás najde. Asi tak na mě ti velekněží se zákoníky působí. Co si budeme říkat, ideální situace to rozhodně není. Pohané se přicházejí poklonit Božímu Synu a jeho vlastní lid je naprosto v klidu. Ostatně na to Ježíš později bude několikrát sám narážet. Hříšníci a pohané jej budou brát mnohem vážněji než jeho vlastní lid, než ti, co se považují za bezproblémové věřící. Je to situace, která nás má upozornit také na naši vlastní připravenost. Vždyť cesty Boží jsou velice různorodé. Sám může přijít mnoha cestami a mnoha cestami také můžou přijít ti, kdo jím byli osloveni a hledají ho. Měli bychom jim být pomocí, ale také jim umět naslouchat. Vždyť právě skrze ně může Bůh promluvit zcela novým a nečekaným způsobem i do našich životů.

Různými způsoby mluví Bůh k člověku. Různými cestami jej povolává. Přichází do jeho světa. Mudrcům vstoupil do světa hvězd, aby tak při svém hledání mohli najít skutečný poklad. Možná tak vstoupí i nám do našeho světa, aby tak i nám ukázal cestu ke svému Synu. Je to úžasné, jak mnoho toho Boží milost dokáže překonat, jakou propast překlenout. Budme k ní pozorní a přemýšlejme o cestě, na kterou nás zve. Vždyť je to cesta za Božím Synem. Neváhejme se před ním sklonit a dát mu jako dar sami sebe.

Pane Ježíši, nacházíš cestu ke každému lidskému srdci. Máš klíč i od našich dveří a toužíš je otevřít. Prosíme dej, ať ti dokážeme vyjít vstříc, ať se neostýcháme před tebou sklonit a přijmout tě jako svého krále.

Amen.

neděle 4.ledna 2015

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Čtvrtek, 04 Červen 2015 10:55 -
